

PREDISPOZICIONI PARAMETRI ZA USPEŠNO VOĐENJE SPORTSKIH ORGANIZACIJA

Damir Ahmić¹, Ivana Parčina², Željko Kuzmić¹

¹Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

²Fakultet za sport, Univerzitet „Union – Nikola Tesla“

Apstrakt

Rezultati u ovom istraživanju ukazuju koje su predispozicije potrebne za formiranje i poslovanje uspešnog menadžera kada su u pitanju sportski klubovi. U ovom istraživanju, ispitano je 10 klubova, 50 ispitanika, odnosno po pet osoba iz svakog kluba. Bez sportske organizacije menadžment ne može da obezbedi svoj funkcionalni sadržaj i obratno bez menadžmenta sportska organizacija nema integralnu, odnosno optimalnu moć za svoje delovanje i razvoj. Na osnovu dobijenih rezultata, vidi se da je prisutan velik broj faktora za određivanje parametara u uspešnom vođenju jednog sportskog kluba.

Ključne reči: predispozicije, parametri, klub

Uvod

Menadžment u sportu predstavlja jednu od najvažnijih i ujedno najsloženijih delatnosti u kojoj su sportisti, treneri i tim stručnjaka glavni resurs za obezbeđivanje racionalne, ekonomične i efikasne sportske funkcije (Biberović, Ahmić, 2009).

Dobra strategija ima svrsishodno delovanje. Rezultat dobre strategije je uspešno dostignuti ciljeve. Koncept strategija temelji se na konkurentskoj prednosti, strateškoj sposobnosti, i kompetencijama (Bartoluci, 2003). Kao ekskluzivni promotori savremenog korporativnog biznisa, oni putem sportskog auditorijuma (kojim suvereno vladaju), zauzimaju centralno mesto u okruženju tzv. "industrija sporta" (Brooke, 1986). Istovremeno, sportski protagonisti razvijaju i sopstveni biznis, gde identifikuju svoje proizvode i ciljano kreiraju tržište (Campbell, Samiec, 2005). Međutim, ulogu i značaj stručnjaka u sportu u upravljačko-administrativnom delu svake sportske organizacije ne treba minimizirati (Adižes, 2008). Uspešan način upravljanja sportskom organizacijom, postao je zahtev i potreba njenog rasta i razvoja, a upravo u tome odlučujuću ulogu imaju visokoobrazovani i kvalifikovani menadžeri iz

oblasti sporta (Flynn, 2008). Naime, kako se sportska industrija vremenom razvijala, tako se uvećavala i potreba za uspešnom menadžment praksom, zasnovanoj na stručnjacima sa specijalizovanim kompetencijama iz oblasti sportskog menadžmenta (Northouse, 2012).

Metod

Metoda rada je kombinacija deskriptivne i statističke metode kojom se pokazuje nivo predispozicionih parametara za uspešno rukovođenje sportskim organizacijama.

Uzorak istraživanja

Uzorak istraživanja jesu rukovodstveni kadar u klubovima. U sklopu ovog istraživanja, ispitano je 50 ispitanika, odnosno po pet osoba iz svakog kluba. Istraživanje je rađeno na uzorku od deset klubova, sa po tri kluba iz fudbala i košarke, po dva kluba iz rukometa i odbojke.

Uzorak varijabli

Upitnik sadrži pitanja, koja su predstavljena parametrima koji definišu predispozicije uspešnog menadžera u sportskom preduzetništvu.

Obrada podataka je urađena u SPSS programu i za dobijene podatke se koristila deskriptivna i komparativna statistika. Urađeni su deskriptivni parametri za analizu činjeničnog stanja u klubovima. Kada je u pitanju srednja vrednost, korišćen je Median test.

Rezultati

U tabeli 1 prikazano je stanje faktora „Proniciljivost“, gde vidimo da je od ukupno 50 ispitanika, njih 5 dalo ocenu 5 što čini 10%, 25 ispitanika je dalo ocenu 4 što čini 50%, 15 ispitanika proniciljivost je ocenilo 3, što čine 30% i 5 ispitanika koji su dali ocenu 2 čine ostalih 10%.

Tabela 1.

Pronicljivost					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	5	10,0	10,0	10,0
	3	15	30,0	30,0	40,0
	4	25	50,0	50,0	90,0
	5	5	10,0	10,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 2 prikazano je stanje faktora „Razina kulture“, gde vidimo da je 5 ispitanika dalo ocenu 5 što čini 10%, 30 ispitanika dalo je ocenu 4 što čini 60% i 15 ispitanika dalo je ocenu 3 što čini 30% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 2.

Razina kulture					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	15	30,0	30,0	30,0
	4	30	60,0	60,0	90,0
	5	5	10,0	10,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 3 prikazano je stanje faktora „Društvenost“, gde vidimo da je 30 ispitanika dalo ocenu 5 što čini 60% i 20 ispitanika je dalo ocenu 4 što je 40% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 3.

Društvenost					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	20	40,0	40,0	40,0
	5	30	60,0	60,0	100,0
Total		50	100,0	100,0	

U tabeli 4 prikazano je stanje faktora „Psihička stabilnost“, gde vidimo da je 10 ispitanika dalo ocenu 5 što je 20%, 30 ispitanika je dalo ocenu 4 što čini 60% i 10 ispitanika dalo je ocenu 3 što čini 20% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 4.

Psihloška stabilnost					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	10	20,0	20,0	20,0
	4	30	60,0	60,0	80,0
	5	10	20,0	20,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 5 prikazano je stanje faktora „Ponašanje i ozbiljnost“, gde vidimo da je 20 ispitanika dalo ocenu 5 što je 40%, 15 ispitanika je dalo ocenu 4 što je 30% i 15 ispitanika je dalo ocenu 3 što je 30% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 5.
Ponašanje i ozbiljnost

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	15	30,0	30,0	30,0
	4	15	30,0	30,0	60,0
	5	20	40,0	40,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 6 prikazano je stanje faktora „Razumnost i pravičnost“, gde vidimo da je 20 ispitanika dalo ocenu 5 što je 40%, 15 ispitanika je dalo ocenu 4 što je 30% i 15 ispitanika je dalo ocenu 3 što je 30% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 6.
Razumnost i pravičnost

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	15	30,0	30,0	30,0
	4	15	30,0	30,0	60,0
	5	20	40,0	40,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 7 prikazano je stanje faktora „Moralnost i poštenje“, gde vidimo da je 25 ispitanika dalo ocenu 5 što je 50%, 20 ispitanika je dalo ocenu 4 što je 40% i 5 ispitanika je dalo ocenu 3 što je 10% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 7.

Moralnost i poštenje					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	5	10,0	10,0	10,0
	4	20	40,0	40,0	50,0
	5	25	50,0	50,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 8 prikazano je stanje faktora „Voljnost, upornost i prodornost“, gde vidimo da je 35 ispitanika dalo ocenu 5 što je 70%, 15 ispitanika je dalo ocenu 4 što je 30% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 8.

Voljnost, upornost i prodornost					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	15	30,0	30,0	30,0
	5	35	70,0	70,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 9 prikazano je stanje faktora „Marljivost i radinost“, gde vidimo da je 20 ispitanika dalo ocenu 5 što je 40%, 30 ispitanika dalo je ocenu 4 što je 60% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 9.
Marljivost i radinost

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 4	30	60,0	60,0	60,0
Valid 5	20	40,0	40,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

U tabeli 10 prikazano je stanje faktora „Naočitost (Izgled, odevanje i sl.)“, gde vidimo da je 15 ispitanika dalo ocenu 5 što je 30%, a 35 ispitanika dalo ocenu 4 što je 70% od ukupnog broja ispitanika.

Tabela 10.

Naočitost (izgled, odevanje i sl.)					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	4	35	70,0	70,0	70,0
	5	15	30,0	30,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

Na osnovu dobijenih rezultata, uočava se visok nivo prisutnosti faktora za određivanje parametara uspešnosti menadžera.

Zaključak

Rezultati u ovom istraživanju su pokazali koji su to parametri potrebni za obavljanje funkcije jednog sportskog menadžera. U ovom istraživanju, ispitano je 10 klubova iz pet zemalja, 50 ispitanika, odnosno po pet osoba iz svakog kluba. Ocnom od 1 do 5, ocenjivani su sledeći parametri: pronicljivost; razina kulture; društvenost; psihološka stabilnost; ponašanje i ozbiljnost; razumnost i pravičnost; moralnost i poštenje; volja, upornost i prodornost; marljivost; naočitost. Na osnovu dobijenih rezultata, jasno su određene norme kada je u pitanju nivo uspešnog poslovanja menadžera. Analizom ovih rezultata može se konstatovati i odrediti sam posao određenog sportskog radnika u klubu i njegove mogućnosti. Možemo konstatovati da su

samo pozitivni rezultati ispitivanih varijabli efektivni parametri kojima treba da se vodi i kojima treba da teži jedna sportska organizacija.

Literatura

1. Adžes, I. (2008). *Idealni menadžer*. ADIZES BC.
2. Bartoluci, M. (2003.). *Ekonomika i menadžment sporta*. Zagreb: Informator
3. Biberović, A., Ahmić, D. (2009). *Sportski menadžment*. Fakultet za tjelesni odgoj i sport, Tuzla
4. Brooke M.Z., (1986). *International Management*, Century Hutchinson, London
5. Campbell S., Samiec E. (2005). *5-D leadership: key dimensions for leading in the real world*, Davies-Black Publishing Mountain View, California
6. Flynn G. (2008). Leadership and Business Ethics, *Issues in Business Ethics*, VOLUME 25, Springer
7. Peter G. Northouse, (2012.), *Introduction to leadership: concepts and practice*, 2nd ed., Western Michigan University, SAGE Publications, Inc.